

GENEL BAŞKANIMIZ ALİ BABACAN'IN GÜÇLENDİRİLMİŞ PARLAMENTER SİSTEM BASIN TOPLANTISI KONUŞMASI

Kıymetli basın mensupları,

Ekranları başında ve sosyal medya hesaplarımızdan bizleri izleyen değerli vatandaşlarımız,

Hepinizi saygıyla selamlıyor, partimizin güçlendirilmiş parlamenter sistem önerisini açıklayacağımız basın toplantımıza hoş geldiniz diyorum.

Bildiğiniz gibi, biz yola ilk çıktığımız gün, partimizin kuruluşunu ilan ettiğimiz ilk gün, "Güçlendirilmiş Parlamenter Sistem"i parti programımızla beraber en önemli hedeflerimizden birisi olarak ilan etmiştik.

Bugün ise uzunca bir süredir titizlikle detayları üzerinde çalıştığımız önerimizi, yani "Demokrasiye Geçiş Eylem Planımızı" kamuoyuyla paylaşıyoruz.

Güçlendirilmiş parlamenter sistemin, ülkemizi içinde bulunduğu çoklu kriz ortamından çıkartacak en önemli araçlardan birisi olduğunu biliyoruz. Bu şekilde çalışmalarımıza devam ediyoruz.

Saygıdeğer basın mensupları,

2017'de halkoylamasında kabul edilip, 2018 seçimleriyle yürürlüğe konulan ve üç yıl üç aydır uygulamada olan, "Taraflı Cumhurbaşkanlığı Hükûmet Sistemi" maalesef ülkemizde çok büyük zararlara yol açtı, açıyor.

Türkiye, tıpkı muhtıra dönemlerinde olduğu gibi, gece yarısı alınan kararlarla yönetilen karanlık bir girdabın içine sürüklenmiş durumda.

Aslında adına "Sistem" bile diyemeyeceğimiz bu "Sistemsizlik" sürecinin bilançosu, her alanda çok ağır oldu.

Bir kişinin iki dudağı arasına sıkışan Türkiye; hak ve özgürlüklerin rafa kaldırıldığı, uluslararası arenada yalnızlaşan ve gün geçtikçe yoksullaşan bir ülke haline gelmiş durumda.

Kuvvetler ayrılığının fiilen ortadan kaldırılması, ortak akıl ve istişarenin terk edilmesi, ülkemize her alanda büyük maliyetler getirdi.

Türkiye'nin şeffaf ve hesap verebilir bir anlayıştan daha da uzaklaşması, kamu kurumlarının yozlaşmasını hızlandırdı.

Liyakat ilkesi tamamen göz ardı edildi.

Şu anda, yürütmenin, yasama ve yargı organları üzerinde fiilen vesayet kurduğu bir dönemi yaşıyoruz.

Gazi Meclis'imizin yetkilerinin budandığı, yargı bağımsızlığının neredeyse yok edildiği bir sürecin sonuçlarını yaşıyoruz.

Geldiğimiz aşamada; ülkemizin adının, dünyada otokrasi ile yönetilen ülkeler liginde anıldığını üzülen gözlemliyoruz.

Daha önce de söylediğim gibi, taraflı cumhurbaşkanlığı sistemi tarihimize bir "Gerileme dönemi" olarak geçti.

Evet, ciddi bir "Demokratik gerileme" yaşıyoruz şu anda.

Bu topraklarda 100 yılı aşkın süredir devam eden bir demokrasi anlayışı, bilinci var.

Köklü demokrasi tarihimiz, sayısal açıdan baktığımızda çok badireler atlattı. Defalarca sıkıntılar yaşadık.

Darbeler... Muhtıralar... Baskı dönemleri... Bunların hepsini yaşadık.

Bugün ise farklı bir demokratik gerileme sürecinin içindeyiz.

Bizler, DEVA partisi kadroları olarak, ülkemizin bu "gerileme" döneminin ardından bir "çöküş" dönemine girmesine müsaade etmemek için yola çıktık.

Yüzüncü yaşına yaklaşan cumhuriyetimiz için önerdiğimiz bu yeni sistemde; bize güç veren, milletimizin, her daim, demokrasiden yana duran bir ferasetle hareket etmesidir.

Değerli basın mensupları, saygıdeğer vatandaşlarım,

DEVA partisi olarak, Türkiye'nin "gerileme dönemi" dediğimiz bu sistem krizini aşmak amacıyla yasama, yürütme ve yargıyı ayrı ayrı güçlendirmek gerektiğine inanıyoruz.

Yani güçlü yasama, güçlü yürütme ve güçlü yargı.

Sistemi; özgürlükçü, katılımcı ve çoğulcu bir demokrasi anlayışıyla yenilemek gerektiğini düşünüyoruz.

Türkiye'yi, vatandaşlarımızın yönetimin her aşamasında ve her kademesinde; etkin ve güçlü olduğu yeni bir sisteme davet ediyoruz.

Türkiye'yi özetle güçlendirilmiş parlamenter sisteme davet ediyoruz.

Bu davetimiz; özgürlükçü, katılımcı ve çoğulcu demokrasi içindir.

Davetimiz; demokrasiyi bütün kurum ve kurallarıyla yaşatan, kuvvetler ayrılığını tesis ederek, etkin denge ve denetleme mekanizmalarını güçlendiren yepyeni bir model içindir.

Davetimiz; ağır-aksak, ya da eksik-gedik değil, tam demokrasi içindir.

Davetimiz; yepyeni bir toplumsal mutabakat sağlayarak, demokrasimizi ayağa kaldırmak içindir.

Burada bir noktanın daha altını çizmek istiyorum:

Amacımız asla geçmişte uygulanan tekçi, merkeziyetçi, çoğunlukçu ve vesayetçi sistemlere geri dönmek değildir.

Asla, eski sistemin, eksik demokrasisiyle yetinmeyeceğiz.

Bizler, kâğıt üstünde parlamenter sistem olan, ancak uygulamada, hak ve özgürlüklerimizi gasp eden, yönetimde sürekli krizlere yol açan eski sistemi de elimizin tersiyle itiyoruz.

İşte bu nedenle güçlendirilmiş parlamenter sistem ile yepyeni bir dönemin temellerini atıyoruz.

Bu temelin sağlam olması, hak ve özgürlüklerin güçlenerek korunmasına bağlıdır.

Bu amaçla,

Temel hak ve özgürlükleri; etnik köken, dil, din, mezhep, cinsiyet, yaşam tarzı, siyasi ve sosyal aidiyet farkı gözetmeksizin tüm insanlar için güvenceye alacağız.

Ötekileştirme hissi doğuran tüm uygulamalara son vereceğiz.

İfade, toplanma ve örgütlenme özgürlüklerinin önündeki bütün engelleri kaldıracacağız.

Basın özgürlüğünü evrensel ölçülerde güvence altına alacağız.

Sivil toplumun önündeki yasal ve yapısal engelleri kaldıracak, sivil toplumun etkinliğini ve verimliliğini artıracak düzenlemeler yapacağız.

Kadınları; toplumsal ve ekonomik açıdan güçlendirici tedbirler alacak, siyaset ve devlet yönetimindeki temsilini artıracacağız.

Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi ve Anayasa Mahkemesi'nin verdiği kararların derhal yerine getirilmesini güvence altına alacağız.

Değerli basın mensupları,

Hep söylüyorum... Demokrasi sadece beş yıldan beş yıla seçimlere gidip vatandaşlarımızın oyunu talep edip desteği cebine koyup arkaya bakmadan yürüyüp gitmek değildir.

Demokrasi ancak güçlü bir basınla mümkündür. Güçlü ve özgür sivil toplumla mümkündür.

Demokrasi vatandaşlarımızla sürekli olarak interaktif bir şekilde iletişimde olarak ülkeyi yönetmenin yoludur.

Demokrasi aynı zamanda vatandaşlarımızın taleplerini, önerilerini örgütlenmeler yani sivil toplum yoluyla dinleyip, anlayıp, istişare edip daha sonra karar alma sistemidir.

Eğer özgürlükçü demokrasi diyorsak, katılımcı demokrasi diyorsak mutlaka ve mutlaka özgür bir basın, özgür ve güçlü bir sivil toplum bu işin olmazsa olmazıdır.

Güçlendirilmiş parlamenter sistem ile, sistemin tam merkezinde olan, Gazi Meclisimizi ayağa kaldıracağız.

Tarafli cumhurbaşkanlığı sisteminin önemsizleştirdiği Meclisimize, itibarını iade edeceğiz. Eskisinden de güçlü hale getireceğiz.

Yürütmenin yasama üzerinde kurduğu tahakkümü kıracağız.

Meclisin yasama ve denetleme fonksiyonlarını etkin bir şekilde yerine getirmesini sağlayacağız.

Mecliste kanun yapım sürecini demokratikleştirecek, Meclisin yürütmeyi denetleme yetkisini güçlendireceğiz.

Meclisin bütçe hakkını teminat altına alacağız.

Meclisteki demokratik temsili güçlendireceğiz.

Yürütme ergine gelecek olursak;

Güçlendirilmiş parlamenter sistemde yasamayı güçlendirirken, yürütmeyi zayıflatmayacağız. Yürütmenin de güçlü olmasını sağlayacağız.

Bu doğrultuda;

İstikrarlı bir yönetim sağlamak amacıyla, cumhurbaşkanı, başbakan ve bakanlardan oluşan bir yürütme organı oluşturacağız.

Yürütmeye dair icrai yetkilerin bakanlar kurulu tarafından kullanılmasını sağlayacağız.

Cumhurbaşkanını temsili yetkilerle donatacağız.

Cumhurbaşkanının toplumun her kesimine eşit yakınlıkta olmasını sağlamak amacıyla, partili cumhurbaşkanı uygulamasına son vereceğiz.

Cumhurbaşkanının, görevini yerini getirirken her açıdan siyasi açıdan da hukuki açıdan da tarafsız olmasını temin edeceğiz.

Ocu-bucu demeden, beriki-öteki demeden halkın her kesimine eşit yakınlıkta bir cumhurbaşkanlığı makamı olmasını hedefleyeceğiz.

Hükûmet istikrarını sağlayacak tedbirler alacağız.

Kamu yönetimini; hukuka bağlı, liyakata dayanan, şeffaf ve hesap verebilir bir yapıya kavuşturacağız.

Siyasi etikle ilgili yasal düzenlemeyi yapacağız.

Yürütmeyi, nitelikli bir şekilde güçlendirirken, yerel yönetimleri de güçlendireceğiz.

Merkezî idarenin, yerel yönetimler üzerindeki vesayet yetkisinin kullanımını, hukuka uygunluk denetimi ile sınırlandıracağız.

Değerli arkadaşlar,

Güçlendirilmiş parlamenter sistem önerimizin çok önemli bir diğer ayağından birisi de yargı.

Yeni sistemle birlikte, yargı bağımsızlığını ve tarafsızlığını teminat altına alacağız. Hukuk devleti ilkesini sadece anayasada yazan, ancak uygulanmayan bir ibare olmaktan çıkartıp, ete kemiğe büründüreceğiz.

Bu kapsamda, yüksek yargı kurullarının demokratik meşruiyetini güçlendireceğiz.

Yargının da gücünü gerçek anlamda milletten almasını sağlayacağız.

Siyasi iktidarın yargıya müdahale kapılarını derhal kapatacağız.

Demokratik siyasal sistemin merkezinde yer alan Anayasa Mahkemesinin etkinliğini artırmak ve bağımsızlığını güçlendirmek amacıyla da gerekli her tür düzenlemeleri yapacağız.

Mahkemeye bireysel başvuru hakkının kapsamını genişleterek temel hak ve özgürlükleri daha güçlü bir şekilde teminat altına alacağız.

Saygıdeğer izleyiciler,
Kıymetli basın mensupları,

Güçlendirilmiş parlamenter sistem davetimiz toplumun tüm kesimlerinedir.

Tüm vatandaşlarımızı, bu demokratik gerilemeyi durdurmaya davet ediyoruz.

Halkımızı; adil, özgürlükçü, eşitlikçi bir Türkiye'yi hep birlikte inşa etmeye davet ediyoruz.

Ülkemizin girdiği bu çoklu kriz ortamını çözmek için tüm kadrolarımızla hazırız.

Önce sistemi değiştireceğiz ardından hızlı, güçlü ve rasyonel adımlarla demokrasimizi güçlendireceğiz.

Güçlendirilmiş parlamenter sisteme geçiş için anayasada, siyasi partiler ve seçim mevzuatında ve Meclis iç tüzüğünde değişiklikler gerekmektedir.

Konuyu sadece bazı anayasa maddelerinde değişiklik olarak görmemeniz gerekiyor. Çerçeve biraz daha geniş bir çerçeve. Siyasi partiler yasası, seçimle ilgili mevzuat ve Meclis iç tüzüğünde de düzenlemeler gerekmekte.

Ülkemizin yarınlarıyla ilgili böylesine kapsamlı bir çalışmayı yürütürken, mutlaka katılımcı bir süreç işletmek zorundayız.

Çok geniş çevrelerle istişare etmek zorundayız.

Siyasi ve toplumsal mutabakat arayışını samimi bir şekilde sürdürmek zorundayız.

Biz kendi çalışmamızı yaparken, tabii ki partimizin içinde çok güçlü bir hukuk ekibiyle çalıştık. Ama daha dış halkalarla da beraber çalıştık. Onların da görüşlerini, çalışmalarını kendi çalışmalarımıza entegre ettik.

Bugüne kadar gelmiş geçmiş bütün anayasa çalışmalarını, bütün anayasa değişikliği ve bütün yeni anayasa çalışmalarının hepsini masaya yatırdık. Hepsini ele aldık.

Aslında baktığımızda, geçtiğimiz sene aralık ayı itibarıyla bizim çalışmalarımız tamamlanmış idi. Kodifikasyonu tamamlanmış 74 maddelik bir anayasa çalışmamız bitmişti.

Sonra ne yaptık? Diğer siyasi partilerle ve anayasa çalışmış diğer kurumlarla istişarelerimizi devam ettirdik. Bir süre ikili bazda bir diyalog süreci başlattık.

İlkini Cumhuriyet Halk Partisi Genel Başkanı Sayın Kılıçdaroğlu ile yaptığımız ikili basın toplantısında kamuoyuna duyurmuştuk. Artık ikili bir süreç başlatıyoruz demiştik.

Daha sonra yine Sayın Akşener ile yaptığımız toplantıyla bunu teyit ettik. Arkasından da Sayın Davutoğlu ve Sayın Karamollaoğlu'yla yaptığımız basın toplantılarında bütün bu çalışmaların ikili bazda gideceğini teyit etmiştik.

Biliyorsunuz; bir süredir devam eden özellikle son bir ayda yüz yüze devam eden ayrıca altı siyasi partinin temsilcilerinin bir masaya oturduğu çoklu istişare sürecini de başlatmış durumdayız.

Arkadaşlarımız ilk önce dijital ortamda tanışma turlarını yaptılar. Arkasından iki tur yüz yüze görüşmeleri gerçekleştirdiler. Yüz yüze görüşmelerin üçüncüsünü de yarın TBMM'de altı siyasi partinin katılımıyla gerçekleştirecekler.

Artık ikili istişare sürecini tamamlamış durumdayız. Artık çoklu diyalog, istişare ve nihayetinde de iş birliği sürecini başlatmış bulunmaktayız.

Mesele ülkemizin anayasasıysa, anayasa değişikliğiysa, sistem değişikliğiysa bunun mutlaka geniş bir siyasi mutabakat arayışıyla ve çok geniş bir toplumsal mutabakat arayışıyla sürdürülmesi gerekiyor.

Bu ülke hepimizin, anayasa hepimizin, sistem hepimizin. Dolayısıyla bu konuda istişare ve iletişime açık bir tutumla sürecin çalışılmasını çok önemsiyoruz. Bu konuda da DEVA Partisi olarak her türlü katkıyı veriyoruz.

Değerli basın mensupları,

Güçlendirilmiş parlamenter sistem önerimizin amaçlarını, ilkelerini ve referans noktalarını sizlerle paylaştım.

Şimdi ise, güçlendirilmiş parlamenter sistem önerimizin detaylarını, bir bakıma "nasıllarını" sizlere ve kamuoyuna aktarmak üzere sözü, Hukuk ve Adalet Politikaları Başkanımız Sayın Mustafa Yeneroğlu'na bırakıyorum.